

80
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. *Kines I, 6/1970*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Ναυρίβριος 1969 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *ᾠρμος-κορβίου*
(παλαιότερον ὄνομα: *Γιαλός*....), Ἐπαρχίας *Ἀνθρού*....
Νομοῦ *Κυανπίνων*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ἀντωνίου*
Μάρκαρη..... ἐπάγγελμα *Γεωγ. διδ/σκη.*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *ᾠρμος-κορβίου-Ἀνθρος*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *22*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Δημήτριος Πανταρχῆς*.....

ἡλικία... *75* *εἰς* γραμματικαὶ γνώσεις... *Δ' Δημοτικῆς*.....

..... τόπος καταγωγῆς *ᾠρμος-κορβίου*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

β)

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ

βοσκήν ποιμνίων; *Διὰ σπορὰν τὰ κλέμαρτα τὰ χω-*
ρίονα καὶ κωμὴν καὶ τὰ χωματὰ διάσπαρτα.
Διὰ βοσκὴν οἱ ἀνορίες καὶ τὰ ἀγροὶ ἐκτρέφει.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ἐπῆρχον χωριστά.*.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,

δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς

π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Παλαιότερον τὰ χω-*
ρίονα καὶ κωμὴν ἀνήκον ὡς ἐπὶ τὴν γῆν εἰς τοὺς ἀρχόντους καὶ εἰς Νο-
μῆς τὰ ἀγροὶ εἰς τοὺς χωρικοὺς. Σήμερα οἱ ἀγροὶ ἐκτρέφει μονα-
χορικῶς ὅλα τὰ κωμὴν ἔχον περιέρχεται εἰς χωρικοὺς.

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν

γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν

του; *Ὁχι. Διατηρεῖ μόνον μέρη καὶ τὰ ἀγροὶ καὶ δι-*
δοτε εἰς τὸν κληρονομὸν καὶ τὸν πατέρα του. Ὁ λοιπὸν ἄλ-
λιν περιουσίαν του οἱ ἄλλοι ἀγροὶ εἰς τὰ γράμματα του
καὶ τὰ γράμματα τοῦ πατέρα του.

*Παλαιότερον οἱ ἀγροὶ δόδαμος ἢ ὑπεριπὴρ περιουσίαν περιέρ-
χετο εἰς τὸν πατέρα του ἢ εἰς τὸν κληρὸν εἰς τὸν γράμματα
καὶ τὸν πατέρα του ἢ εἰς τὸν ἀλλὸν ἀγροὶ περιέρχονταν.*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

1) Ελπίδα να τα κατά με Ζωζάνη, να την κατά με
στον δικό μου προερχόμενο να πάρει από τον πατέρα
το δικό μου.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;.....περ. 1922.....

- Ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; ... τ.δ. β.ε.μ.ρ.α.β.ν. Χρ.τ.ρ.α.ν.
 24.10.1956 οἱ δὲ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1965.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;
Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-

Ποιος κατέσκευσε το άρσενικό αυτό ή από ποι έινετο ή προμή-
θεια αυτού ; Το έθιμο των Χριστιανών, που χρησιμο-
ποιείται εδώ και επί των αιώνων είναι, όπως είπαμε, σίγουρα
και κανονικοποιήθηκε επί του φιλοφρονήσει του χωριού.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
σιδηροῦ ἀρότρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2.....5.....8.....

3. 6. 9.

- 2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) 2ος οκ 1965
3) Μηχανή θερισμού ε. γ. 1969

- 3) Μηχανή θερισμού ε 4 1969.....

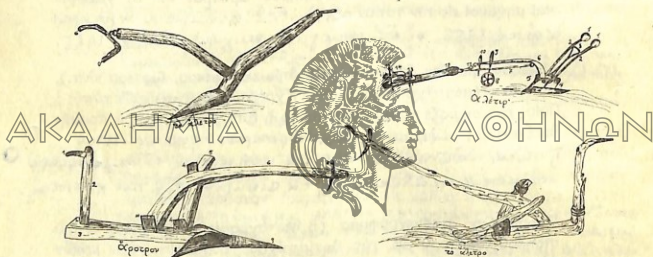
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχῶν (δεματιῶν)... *ἔργ. τ. 1969* ..

5) Μηχανή ἀλωνισμού *... 1969* ..

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

*τὸ ξύλινον ἄροτρον κατασκευάζει καὶ κατασκευάζει
εἰδικὸν τεχνίτην καλεσθέντα ἄροτρον.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *βλ. πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον ἐκείνου 3*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>ῥ. χειρολῆψις</i>	6. <i>τὸ σταθμάρι</i>	11.
2. <i>ἡ ἄροτρον</i>	7. <i>τὸ σταθμάρι</i>	12.
3. <i>τὸ ἀροτρον</i>	8. <i>τὸ σταθμάρι</i>	13.
4. <i>οἱ σταθμάρι</i>	9. <i>τὸ σταθμάρι</i>	14.
5. <i>ἡ σταθμάρι</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο καὶ εἴκοσι φερεγγὴ διὰ
τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

καὶ ἐκ σιδήρου

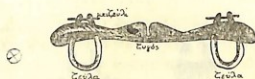
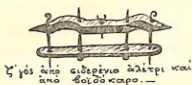
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

χειμάλειον, σκεπάρι, σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι,
κελεφάνι, ξυλοφαί

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *ζωνήθους. ἄρ+αφ+οργ. ἐλλείψει. δε τοῦται καὶ ἵπποι καὶ ἡμίονοι καὶ ὄνοι.*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... *καὶ δύο καὶ ἓν*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

ἔσθ

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ἰδε' ἐκ' ἐδίου 4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

ἰδε' ἐκ' ἐδίου 4

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

κουρτζεχ

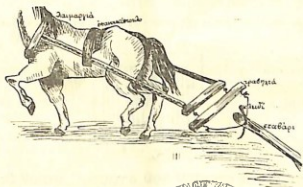
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;... *ἐκ' ἐδίου 1955*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

ἰδε' ἐκ' ἐδίου 2

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....ἰδὲ σχεδίων 2......

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

.....ἄνδρες.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

.....Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ξύλου.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον μετὰ τὴν βοήθειαν.....

.....εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον μετὰ τὴν βοήθειαν.....

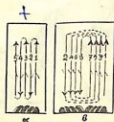
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).....

.....Μὲ σχοινί· εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον μετὰ τὴν βοήθειαν.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ἡ ὀργωνετο το χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας κατ'εὐθείαν γραμμὴν.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀρουῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιαστές, μεσδράδες κ.λπ.) ;

εἰς σπορίαν

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

με αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ ἄροτρον ;

εἰς μερὸς καὶ σελὶ σκαπανεῖας χωρὶς

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

ἡ διάνοιξις αὐλάκων ὀργωνε

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Δύο κατὰ τὴν ἔκδοξιν (καὶ ἄρτιον ἀγροῦ) καὶ λέγονται: ἄρραι διβόλο καρεύτερα καὶ λουργία.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Τρεῖς καὶ περὶ ἑξῆς ἀργαλεῖα κατὰ τὴν ἔκδοξιν ἢ ὅσοι καὶ εἴδη τοῦ εἴδους τοῦ φυτικού.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ὕστερ' ἑξῆς.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Διὰ τὰ κριθὰ καὶ κριθὰς, εἰς τὸν ἀρχικόν καὶ τὸν ψυχανθῶν καὶ τὸν κηπευτικῶν, τρεῖς ἐπὶ ἑξῆς.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

τὸ ἄροτρο, τὸ τελεῖ, ὁ γεωργός, τὸ δισάκι, ὁ τελεῖ.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ά. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μία ή τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

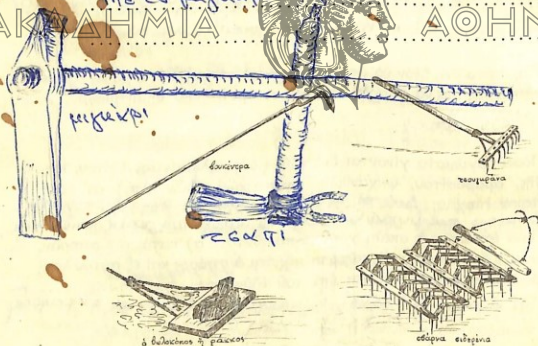
Μὲ *σουλὴ πίνκρε* τοῦ *φρέστρου*.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Γίνεται. ὅταν φρεστωθεῖ νὰ φρεστωθῇ καὶ ἀρδύεται, σβάρνῃ ἢ ἀρδύεται.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

*Μὲ τὸ *ρεγκιάρ* ἢ μὲ τὸ *τσάπ**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

... Γεωγραφία, μετρήσι, τρέμα, τρέμα, ξυλὶ κ.κ.

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 τὰ γεωμέτρη τὰ γεωμέτρη τὸν ζευγολάτην ἢ καὶ ἄλλοι τοῦ
 συγγενικοῦ καὶ κακοῦ καὶ τὸν γεωμέτρη καὶ ἄλλοι τοῦ
 καὶ κακοῦ καὶ τὸν γεωμέτρη καὶ ἄλλοι τοῦ
 καὶ κακοῦ καὶ τὸν γεωμέτρη καὶ ἄλλοι τοῦ

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους. τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια
 τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια
 τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια
 τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.α.

Ὅλα τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια καὶ τὰ χωράφια

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
 καὶ ἄλλως.

Ἐφυτεύοντο ἐν νάρεσσιν (πύλιναι) ἀπὸ τοῦ 0,30 τοῦ 0,50
 καὶ τὰ χωράφια

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

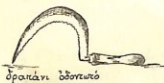
α. Ἔργα εἰς θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
μηδ. τὸ δρεπάνι

δρεπάνι δοντωτό

δρεπάνι με κόψη

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

ὡς λειστήρα με δρεπάνι
αὐτὰρ με λειστήρα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ εἶχε ὀδοντωτήν τὴν κορυφήν
ὡς λειστήρα

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ...
ὁ σιδηροῦς σκελετὸς λέγετο κορυφή

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *ἡ γυνὴ*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ἡ γυνὴ*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *ἡ γυνὴ μετὰ τὴν ρίζαν*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἡ γυνὴ*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χερίδες.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τοποθετοῦνται μαζί μετὰ τὴν ρίζαν 10-15 μετὰ τὴν ρίζαν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Χερσόβια

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

Θερίζουν καὶ οἱ ἄνδρες καὶ οἱ γυναῖκες

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπὴς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή, εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Με ἡμερομισθίον ἢ ἀποκοπὴν ἦτο ἄλλοτε
εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος. Ἐν τῷ αἰ. μ. π. οἱ ἀποκοπῆς
ἦσαν 5, 5-6 δρακμ. καὶ οἱ μεροκάματοι ἦσαν 1/2
ἀργύρου. Ἐν τῷ 19. αἰ. μ. π. οἱ ἀποκοπῆς ἦσαν 1/2
ἀργύρου καὶ οἱ μεροκάματοι ἦσαν 1/2 ἀργύρου. Ἐν τῷ 20. αἰ. μ. π. οἱ ἀποκοπῆς ἦσαν 1/2 ἀργύρου καὶ οἱ μεροκάματοι ἦσαν 1/2 ἀργύρου.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λυντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. γὰρ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ὁ λαὸς οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἔφερον εἰς
τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν. Ἐν τῷ 19. αἰ. μ. π. οἱ ἀνδρες ἔφερον εἰς
τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν. Ἐν τῷ 20. αἰ. μ. π. οἱ ἀνδρες ἔφερον εἰς
τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἡ ἐνδοξὴ προσήματι νὰ γίνετο εὐδυναὶ
ἡμέραν Δευτέραν.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ...

Ἐνδοξὴ εὐδυναὶ διακρίσιν τῶν γυναικῶν
τοῦ ἡεροφωριεῶντος γυναικῶν

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. ...

Ἐνδοξὴ εὐδυναὶ διακρίσιν τῶν γυναικῶν

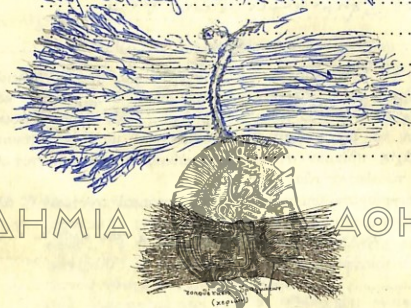
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἐνδοξὴ εὐδυναὶ διακρίσιν τῶν γυναικῶν

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χειριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀπὸ τῶν ἑλκων
τῶν χειρὶν - ἡ δένοντο μὲ σείκην.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια μὲν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἀφήνοντο
καὶ ὠρισμένον μέρος τοῦ ἀγροῦ 3-4 μέτρων καὶ ἀποθε-
τοῦντο ἐν τῇ αὐτῇ θέσιν τοῦ ἀγροῦ μὲ
τὴν αὐτὴν θέσιν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ὑπάρχει γὰρ γέφυρα ἐπὶ τῇ

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Τὸ εὐχαριστῶν γίνεται τὸ ἐλπίσιν ἡμεῖς
τὸ κατακλίνειν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

αλλά το ελπίδα είναι χαριτωμένη άρσεν
και με την αυτή σελήνη

11

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Παλαιότερον δεινότερον η ιδιότης των δεινών
κατά τον Χειμώνα με έναν εφ' όλην προφύλακτα
από υφ' όλην του Ελβετικού γένους των ελβετικών
Χειμώνα υφ' όλην.

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Ο ἐσάνος ἐθερίζετο τοῦ δρέπανου, καὶ ἐσάνος.*

(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *αλλά το θέριον του α-
 γανός έφρανε δια το ήμερον εις τήν ήλιο γράφ-
 ζύσαντες καί μετὰ έγινετο χοκέρια καί μετ-
 εφάρετο εις τήν άχρησίαν.*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 προς τούτο επί τόπου εις τόν χωράφι ή μετεφέροντο εις άλλην
 θέσιν, π.χ. εις τόν άλώνι, εις τήν αύλήν του σπιτιού κτλ.

*γίνοντο χοκέρια καί μετεφέροντο εις τόν
 άλώνι.*

- 2) Πώς καλεΐται ό χώρος όπου τοποθετούνται τὰ προς άλωνισμόν
 δεμάτια. Είς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πώς γίνεται ή τοποθέτησις εις σωρόν;
 Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

*Θεμωνιά ... ή τοποθέτηση γίνεται με
 τὰ κεφάλια προς τήν άχρησίαν.*

- 3) 'Υπήρχεν άνέκαθεν εις τόν τόπον σας άλώνι δια τόν άλωνι-
 σμόν τών δημητριακών; Μήπως έγινετο παλαιότερον ό χωρι-
 σμός του καρπού (του γεννήματος) από τὰ άχυρα εις άλλον
 χώρον, δηλ. όχι εις τόν άλώνι;

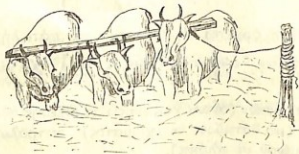
Μετ' ήφηρχεν άνέκαθεν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ή κατασκευάζεται) τόν άλώνι. 'Εντός του
 συνοικισμού, εις τήν αύλήν τής οικίας ή έξω του χωρίου; Είς
 ποίαν θέσιν;

*Έξω του χωρίου καί εις τοποθεσίαν
 κατέχρητον εις τόν άχρησίαν.*

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων δὲν ὑπάρχει ἀλωνιστὺς δὲ.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στήχερος,
στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

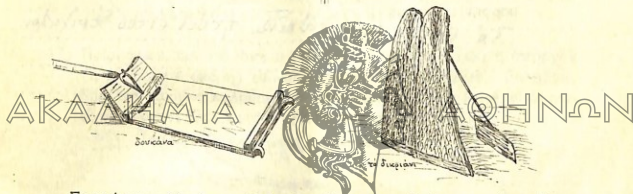
Τὸ ἀλώνισμα γίνεται διὰ τριῶν ἢ καὶ περισσο-
τέρας ζῶων συνδεμένων ἀλωνιστῶν. Εἰς τὸ ἀλῶνι-
σμά δὲν ὑπάρχει ἀλωνιστὺς δὲ.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Τὸ ἀλωναύριον δὲ περιέχοντα ὅσον τὸ ἐν
 περιγραφῇ τοῦ ἀλωναύρου καὶ εἰς τὸ ὅσον εἰς
 εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον
 καὶ εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον
 καὶ εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικιράνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Τὸ ἀλωναύριον δὲ περιέχοντα ὅσον τὸ ἐν
 περιγραφῇ τοῦ ἀλωναύρου καὶ εἰς τὸ ὅσον εἰς
 εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον
 καὶ εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον
 καὶ εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον εἰς τὸ ὅσον

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

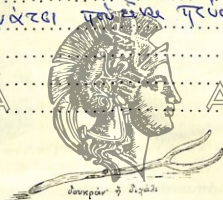
ἔκινῃται ἀπὸ τῆς 9 π.μ. καὶ μετὰ τὴν
τρὴν π.μ. ἀρχίζει.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

τὸ θρινάτσι πρὸς τὴν γύρῳ τοῦ τριχάλου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

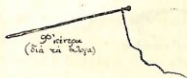
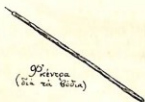
μετὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἀνακατασκευάζει.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

μετὰ τὴν ἐργασίαν, μετὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ τριχάλου,
ἀπὸ τοῦ βούρου (ἀπὸ τοῦ βούρου) ἢ τοῦ ἀν.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἤλεγαν στρώτη. ἄρ. 5-8 στρώσεις

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

ἀλωνισθέντα ἢ ἀλινιστά

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

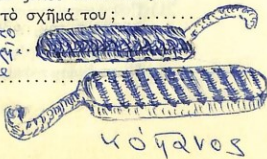
οἱ γὰρ οἱ γεωργοὶ με τὰ ζῶα του.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἐν τῇ γῇ ἀλινιστά (προσέτις ἡ τοῦ λίνου) ἐρίνεα κοπάνισμα

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο·

πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;.....
ἔλεγετο κοπάνος καὶ κατασκευάζετο
ἐκ γκιτάνιου ἢ ἐκ ὄβρυός· εἶχε τὸ σχῆμα
με εἰς τὸν ἀλινιστὴν καὶ με
εἰς τὸν κόπανον 0,60 x 0,12 x 0,04
καὶ με εἰς τὸν κόπανον — 23 —
λαβὼν τὸν

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)

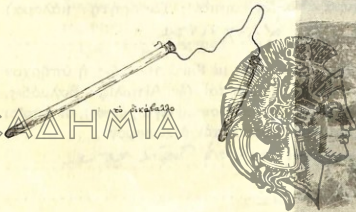
- *Ὑπὸ αἰσ τῶ ἀλώνι καὶ αἰς τὴν αὐλήν*
- *Διὰ τῶν ἄρκευ, τῶ φακῶν, τῶ ρεβιθῶν καὶ μετ' ἑτέρων
τελευτῶν αἰσ*

κόπανος στρουγγιῶς

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀγροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

Ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσοι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- ? εἰς τὴν ἀχύρην
- δύο - πρὸς στρώμα
- τὸ μαγάνισμα γίνεται ἰδίᾳ ἐκ τῶν χωρίων
τοῦ ἱερῶτος

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ; Ἐλέγοντο ἄλλ' ἀποσπασμα
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;
ὡς τὸ ὅτι
περί τῶν ζώων

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

ἀλεπτρεῖα ἢ ἀλίχνισμα καὶ σωρεύοντα
με τὸ θρινάκι ἢ με ξύλινο φτυρί

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ἡ σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγυλὸν ἐπάνω τοῦ
τοροβάτουρρε καὶ θρινάτει μετὰ στυφί.
στεινωτά.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.....

Ὡς καὶ θρινάκει καὶ μετὰ στυφί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν· ὅχι ἐδικῶν λιχνιστῶν.
ἐπ' ἀμοιβῇ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

λέγονται κόντυλα καὶ κόμπια καὶ ἀποχωρίζον-
ται μετὰ τοῦ καρποῦ μετὰ τοῦ θρινέονι, ὅτεν
ἐνταῦθα καὶ μετὰ δεύτερον ἀλώνισμα δύναι
εἶναι στέλναι.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

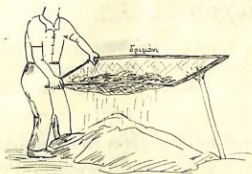
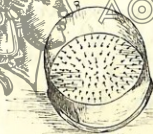
ἡ βλάβη τοῦ δακν γίνεται ἀπὸ τὴν ἐξ τῶν πρώτων
 ξένων
 τὸ δεύτερον ξένωμα γίνεται π.χ. χνί.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... *Ἰσὲν γίνετε μετὰ διαδοχὴν τοῦ καρποῦ γίνετε μετὰ
τὸ ἀνέμεμα ἀπομακρύνονται τὸν ζέον ὑγρὸν
ὑπὸ γυάλινον διὰ σφαιρῶν - ἐκτετραγώνων ἀπὸ
βροῦχων ἢ ἀερίων φερόντων καὶ ἐπὶ τοῦ
ὀριζοντιοῦ.*

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ,

*Ἐχυρίζετε μετὰ σωρόν μετὰ τὸ ἐπὶ
σταυρῶν χαράσσειν σταυροὺς ἐπὶ τοῦ καρποῦ
ὑπὸ τοῦ ἐμπηγνύειν καὶ μετὰ ἐπὶ σταυροῦ
γίνετε μετὰ τὸ ἴσον ζενοῦν ἐκτετραγώνων
καὶ ἐπὶ καὶ ἐκτετραγώνων καὶ ἐπὶ καὶ
χροστὸν καὶ μετὰ τὸ ἴσον.*

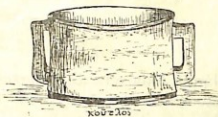
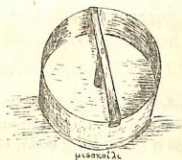
- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

... ἂν ... ἔρχονται.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνει· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

ὑψὸς τοῦ κοιλίου· 11-12 δεκάδες. τὸ τρίτον τοῦ σώματος
 τῆς περιμέτρου ἐφ' τῇ ρινοκρήνῃ
 ἡ μέτρηση γίνεται μετὰ τῶν ἑαυτοῦ (μέτρον
 ἑσθίου· χωρὶς κελευστέων· 11-12 δεκάδων· 6 ἰσχυρὰ

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι;

α) τὸ παπαδιάτικο, *τὸ παπαδιάτικο ἦτο ἓνα κεῖται.*

β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἁλώνιατικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

τὸ τσοιλό = 6 δεκάδες

τὸ μικροκοιλία

τὸ κέρσο

τὸ κεῖται = 11-12 δεκάδες

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

*Ἄγρο· καλεῖτο ἐν ἀγροῦ τοῦ εὐρέως ἐφ' τὰ
 κατὰ τὴν οἰκίαν ἢ ἐφ' τὸν ἀγρὸν μετὰ τὴν ἐξέ-
 ληψιν· χωρεῖται ἐντὸς τοῦ ἀγροῦ.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

ἐξ. τοῦ ὀφειλόμενου εὐφραίνει νου. αὐτὴν δὲ
ὀφθαλμοὺς καὶ ἀφρονισμὸν

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

λέγεται τὸ ἀφρονισμὸν

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὡς δὲ

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον ἀκοπὴν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἐκτὸς 23 Ἰουνίου εὐφραίνει νου. αὐτὴν δὲ
ὀφθαλμοὺς καὶ ἀφρονισμὸν

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

μόλις νυκτεῖα
ἐξ. τὸ φεῦγον τῇ ἀδελφῇ μετὰ ὑπέρ-
καθευθὲν τὰ αὐτὴν πρὸ τῆς κυρίας εὐφραίνει νου. αὐτὴν δὲ

K. Liome

ρουβλία και
 κρημνισ
 για να στη
 θουν καλά.

40.21

[illegible]

— 32 —

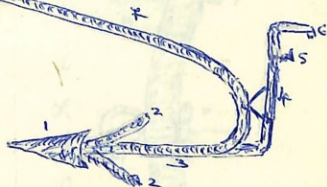
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 1 = γένυ
- 2 = στερὰ
- 3 = ἄλεκτροφόδι
- 4 = ἔκρη
- 5 = κῆκβο
- 6 = χερούλι
- 7 = σκελῆρι
- 8 = μερράεργη ἢ μεκτικεργα
- 9 = κλεδί

Σχέδ. 1 = Σιδυροῦν ἄροτρον σαρράμενον ὑπὸ τοῦ
3 φέων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

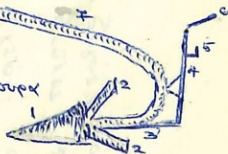
ΑΘΗΝΩΝ

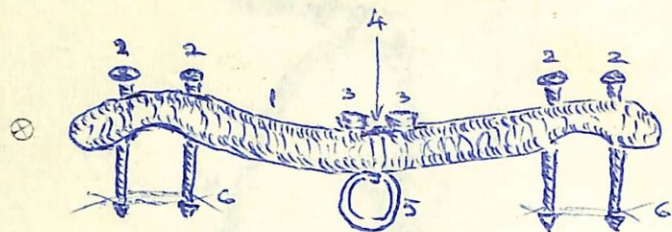

11 = ἐπὶ ἀνω κέρουλο ἢ χάμω κερα
12 = λαίφε κρηγὰ

- 1 = γένυ
- 2 = στερὰ
- 3 = ἄλεκτροφόδι
- 4 = ἔκρη
- 5 = κῆκβο
- 6 = χερούλι
- 7 = σκελῆρι
- 8 = κλεδί
- 9 = τραυλίστηρι-κατλήκτα
- 10 = χουριὰ ἢ ποσινί

Σχέδ. 2 = Σιδυροῦν ἄροτρον
σαρράμενον ὑπὸ τοῦ 3 φέων

Σχ.δ. 4 = 2 υ χ ο σ

1 = Συρός & Συός

2 = Σύντες

3 = ἄρθροι

4 = λούρα

5 = κουρτσέλι

6 = Σελιδέτες

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1 = χερσὶ

2 = ἔχερη

3 = βούκτες

4 = ἄχτρογόνος

5 = τράβηχον

6 = γεννί

7 = στήλη

8 = κελιδέτες

9 = σπινθάρια

10 = κερσάρη ἢ κέρταρα

11 = κλειδί

Σχ.δ. 3 = ὕλινον ἄροτρον

Τὸ πρῶτον πράξις τοῦ κηρύττειν εἶναι τὸ εἰπεῖν:

Ἀνοίξατε τὸν κηρύττειν ἐν Ἀντιόχειαν τῇ Χάρτι,

ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

Ἀνοίξατε τὸν κηρύττειν καὶ ἀκούετε τὰς βουλὰς
τῶν τῶν πρῶτον ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλοποιῶν.

Ὅτι οὐκ ἔστι ζαννοῖς καὶ τῇ Χάρτι ὁ Χριστὸς
τοῦ πρῶτον καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς καὶ ἡ βασιλοποιῶν.

Ὅτι καὶ πρῶτον καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς:

Ἀνοίξατε τὸν κηρύττειν γὰρ τῇ Χάρτι ὁ Χριστὸς
τοῦ χρόνου τοῦτο τὸν καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς.

Μὲν τὸν κηρύττειν τὸ καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς
καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς.

Ἀνοίξατε τὸν κηρύττειν γὰρ ὁ Χριστὸς τῇ Χάρτι

ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

Ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ
ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

Ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ
ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

Ἀλλὰ καὶ:

Δὲν τὰς βουλὰς καὶ τῶν πρῶτον ὁ Χριστὸς
ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

Μὲν τὸν κηρύττειν γὰρ τῇ Χάρτι ὁ Χριστὸς
ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

Ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ
ὅτι οὐκ ἔστι κακοποιῶν καὶ ἔχοντες τὸν πῦρ.

α. 1. 4